

Szoftver fogalma és csoportosítása

Szoftver (software): A számítógép hardver elemeinek működtetését végző programok, a gép használatához szükséges szellemi termékek összessége.

Csoportosítása:

Rendszerszoftverek: A számítógép egyes részeinek zavartalan együttműködését biztosítják:

1. BIOS (alapvető bemeneti/kimeneti rendszer): Olyan szoftver, amely a számítógépgép ROM típusú memóriájában található.

Feladata: Az egyes hardver elemek működésének irányítása, az alapvető gépi folyamatok vezérlése.

2. Operációs rendszerek: Olyan szoftverek, amelyek a számítógép működtetéséhez szükséges parancsokat értelmezni tudják és azokat végre is hajtják.

Feladatai: A hardver kezelése, a programok betöltése az operatív tárba és azok futtatása, kapcsolattartás a futó programokkal és a felhasználóval, a háttértárak tartalmának kezelése, adatok kezelése és átvitele, megszakítás- és hibakezelés.

Rendszerközeli szoftverek:

Megkönnyítik az operációs rendszerek használatát (pl: Norton Commander).

Segítik a programkészítést (pl: Turbo Pascal programozási nyelv).

A rendszerközeli szoftverek az operációs rendszer működéséhez nem elengedhetetlenül szükségesek, de annak használatát megkönnyítik, a rendszer biztonságát jelentős mértékben megnövelik. A rendszerközeli szoftvereknek alapvetően két csoportját különböztetjük meg.

Az egyik csoportot a segédprogramok alkotják. Ide tartoznak a víruskereső és -írtó programok, valamint a különféle tömörítő- és fájlkezelő programok. Az új operációs rendszerek a rendszerközeli szoftverek egyre több funkcióját veszik át.

A rendszerközeli szoftverek másik csoportját a fejlesztői szoftverek alkotják. Ide soroljuk a különféle programnyelvek (Pascal, C, C++, Java, Delphi) fordítóprogramjait és fejlesztői környezetét.

Alkalmazói és felhasználói szoftverek:

Valamilyen konkrét feladat megoldására kifejlesztett szoftver.

Fontosabb területek: Szövegszerkesztés, adatbázis-kezelés, táblázatkezelés, az információ grafikus megjelenítése, számítógéppel támogatott tervezés, szimuláció, játék, szórakozás.

Felhasználói szoftvernek nevezünk azokat a programokat, melyek egy meghatározott felhasználói igényt elégítenek ki. Megkülönböztetünk általános célú és egyedi célú felhasználói szoftvereket. Az általános célú szoftverek csoportjába sorolhatjuk a játékprogramokat, a szövegszerkesztőket, a nyilvántartó- és grafikai programokat.

Összességében a szoftveripar legnagyobb üzletága a felhasználói szoftverek fejlesztése.

A felhasználó szerződés:

A felhasználói szerződést a felhasználó a program telepítésével (egy megerősítő képernyő segítségével) automatikusan elfogadja. A szerződésben foglaltak kötelező érvényűek, legtöbbször a program használatára, terjesztésére vonatkozó megkötéseket tartalmaznak, de egyéb információt is hordozhatnak.

A freeware jelzésű szoftverek teljesen ingyenesek, legálisan, korlátlan ideig használhatjuk díjfizetés nélkül. A shareware programok is ingyenes programok, azonban csak korlátozott ideig működnek, vagy nem tartalmaznak minden, a program fizetős változatában használható funkciót (esetleg minden működik, csak a dokumentum mentése, vagy a nyomtatás nem stb.). Ebben a változatban is eldönthetjük azonban, szükségünk van-e rájuk. A teljes értékű, korlátlan ideig használható szoftverhez a megadott határidő lejárta után ki kell fizetnünk a regisztrációs díjat. A béta vagy preview változatú szoftverek félkész termékek, tesztelés céljából és figyelem felkeltése érdekében bocsátják őket az internet nagyközönsége elé. E változatok is tartalmazhatnak időkorlátot. A végleges változatú programokhoz csak a regisztrációs díj kifizetése ellenében juthatunk hozzá. A tranzakció után letölthetjük vagy kérhetjük a telepítő postázását CD-n.